

Er zijn taalkwesties waarover heel verschillend kan worden gedacht. Taalkundige Frank Jansen behandelt iedere maand zo'n kwestie, en nodigt iedereen uit te reageren.

Mag de premier Engels idioom gebruiken?

Minister-president Rutte pleegt zijn praatjes voor algemeen publiek te doorspekken met Engelse leenwoorden en uitdrukkingen. Daarop is kritiek gekomen, van de stichting Nederlands bijvoorbeeld. Die vindt dat hij er beter aan doet zo veel mogelijk Nederlands te gebruiken. Wat vindt u? Is het toelaatbaar dat Rutte dergelijke woorden blijft gebruiken?

VOORSTANDER

Het is ook nooit goed. Hebben we na vele jaren weer eens een premier die goed uit zijn woorden kan komen, geen last heeft van wat logopedisten broddelen noemen en vragen beantwoordt in plaats van deze te ontwijken, en dan komt er kritiek op Engelse woorden als *tall order*. So what?

Het Engels, en niet het Nederlands, is de contacttaal van Europa, waar we steeds nadrukkelijker een onderdeel van zijn. Wen er maar aan. Ruttes uitdrukkingen zijn dynamisch, fris, vooruitstrevend en toekomstgericht. Hij citeert geen volzinnen uit Gibbons *The History of the Decline and Fall of the Roman Empire*. Zelfs Churchill is een brug te

ver. Het zijn simpele uitdrukkingen die iedereen die opgelet heeft bij Engels begrijpt door ze woord voor woord te vertalen.

Maar het voornaamste is dat Ruttes taalgebruik zijn taalgebruik is. Het marketeersjargon schuurt een beetje tegen zijn andere kenmerken, zoals zijn oude telefoontje en zijn parttimebaantje als leraar geschiedenis. Dat geeft hem kleur en onderscheidt hem van de andere politici. Gelukkig maar.

TEGENSTANDER

Het Engels heeft Rutte bij Unilever opgedaan, waar ze allemaal zo praten. Het maakt duidelijk uit welke hoek de wind waait: uit het westen, van over de kleine en de grote plas. Maar dat het steeds meer gebeurt, betekent niet dat we er ons niet tegen teweer kunnen stellen.

En als die Engelse uitdrukkingen nou allemaal paarden zouden zijn die van des premiers lippen rollen! Maar nee. Neem zijn standaardantwoord op vragen wat hij doet als een regeringsplan mislukt: "Never contemplate defeat", oftewel 'Hou nooit rekening met een nederlaag'. Het is de vraag of zo'n lijfspreuk getuigt van wijsheid. Van een goed bestuurder verwacht ik juist wél dat hij rekening houdt met een nederlaag. Sterker nog, ik verwacht dat hij

een plan B, een 'exitstrategie', achter de hand heeft. Kortom, we hebben meer aan het devies 'Regeren is vooruitzien', pardon: 'Foresight is the essence of government'.

Rutte verdedigt zijn voorkeur voor het Engels door erop te wijzen dat zijn spraak anders zijn gedachten niet kan volgen. In dat opzicht lijkt hij op zijn voorganger, die ook beweerde dat hij lettergrepen oversloeg doordat hij van die snelle gedachtensprongen maakte. Dit is in taalkundig opzicht betwistbaar. Wat er werkelijk gebeurt, is dat Ruttes gehoor bezig is met vertalen en zodoende de inhoud niet op zijn merites kan beoordelen. En dat vertalen kost moeite, omdat onze kennis van het Engels niet overhoudt.

Wat vindt u ervan? Mag de minister-president Engelse uitdrukkingen gebruiken?

Geef voor 18 april uw mening op onze website: www.onzetaal.nl/homofkuit. Of stuur een briefkaart met 'premier: geen Engels' of 'premier: Engels geen probleem' naar de redactie van *Onze Taal*, Raamweg 1a, 2596 HL Den Haag. In de volgende aflevering de uitslag. ■

Antwoorden Taaltest

(zie pagina 97)

A. Spelling

1. c. absorptie
2. c. Costa Ricaans
3. c. lits-jumeaux
4. b. roetsjte
5. c. ternauwernood

B. Woordenschat

1. c. zakflacon voor drank
2. c. uitgetrokken onkruid
3. b. sluis
4. c. trommelaar

C. Zoek de fouten

1. *baldadige, struikelde, oosterse*
2. *elstar, pas gerestaureerde, rechtsomkeert*

D. Extra

1969

Uitslag vorige stemming

Er is een regel die voorschrijft dat het in geschreven taal *alles wat* is maar *een probleem dat*. Alleen gaat dit in de praktijk vaak mis. Kunnen we dat verschil daarom niet beter opheffen? Dat was de vraag die ik u vorige keer voorlegde, en de meningen zijn er heel duidelijk over: handhaven die regel, zegt maar liefst 91% (434 van de 478 inzenders). Het meestvoorkomende argument is: niet wijken voor gemakzucht. Zo meent een zekere Elisabeth: "Waarom toch steeds weer onze taal armer maken aan variaties? Zo moeilijk is deze regel nou toch ook weer niet. Waarom die nivellering naar beneden?"

Slechts een kleine minderheid van 44 inzenders (9%) is voor afschaffing, zij het soms schoorvoetend: "In deze wereld, van haast hebben en doorhollen, is het voor de toekomst misschien beter de regel af te schaffen. Er zijn belangrijkere beslissingen te nemen."

En dan was er nog een sympathiek tussenstandpunt, dat door een enkeling werd ingenomen: "Ik vind het moeilijk en doe het vaak fout, vrees ik. Maar wat is het prachtig dat we dit onderscheid kunnen maken. Ik denk dat veel mensen het passief wel begrijpen.

Alleen zelf actief correct het onderscheid maken, is moeilijk. Doe er niet te moeilijk over, maar schaf het niet af."